TÁRSADALMI – GAZDASÁGI EGYENSÚLY ÉS ÉLETMINŐSÉG SZERBIA RÉGIÓIBAN

BEVEZETŐ

- ARISZTOTELESZ – eudaimonia – boldogság
- ÉLETMINŐSÉG – A JÓLÉT KONCEPCIÓ KIFEJEZŐJE
- INTERDISZCIPLINÁRIS PROBLÉMA
- ÉLETMINŐSÉGI TÉNYEZŐK –
- - MEGVÁSÁROLHATATLAN DIMENZIÓK
- - OBJEKTÍV ÉS SZUBJEKTÍV ELEMEK
- ÉLETKÖRÜLMÉNYEK –
- SZUBJEKTÍV TAPASZTALATOK

HDI mappa a világban (UN-2003)

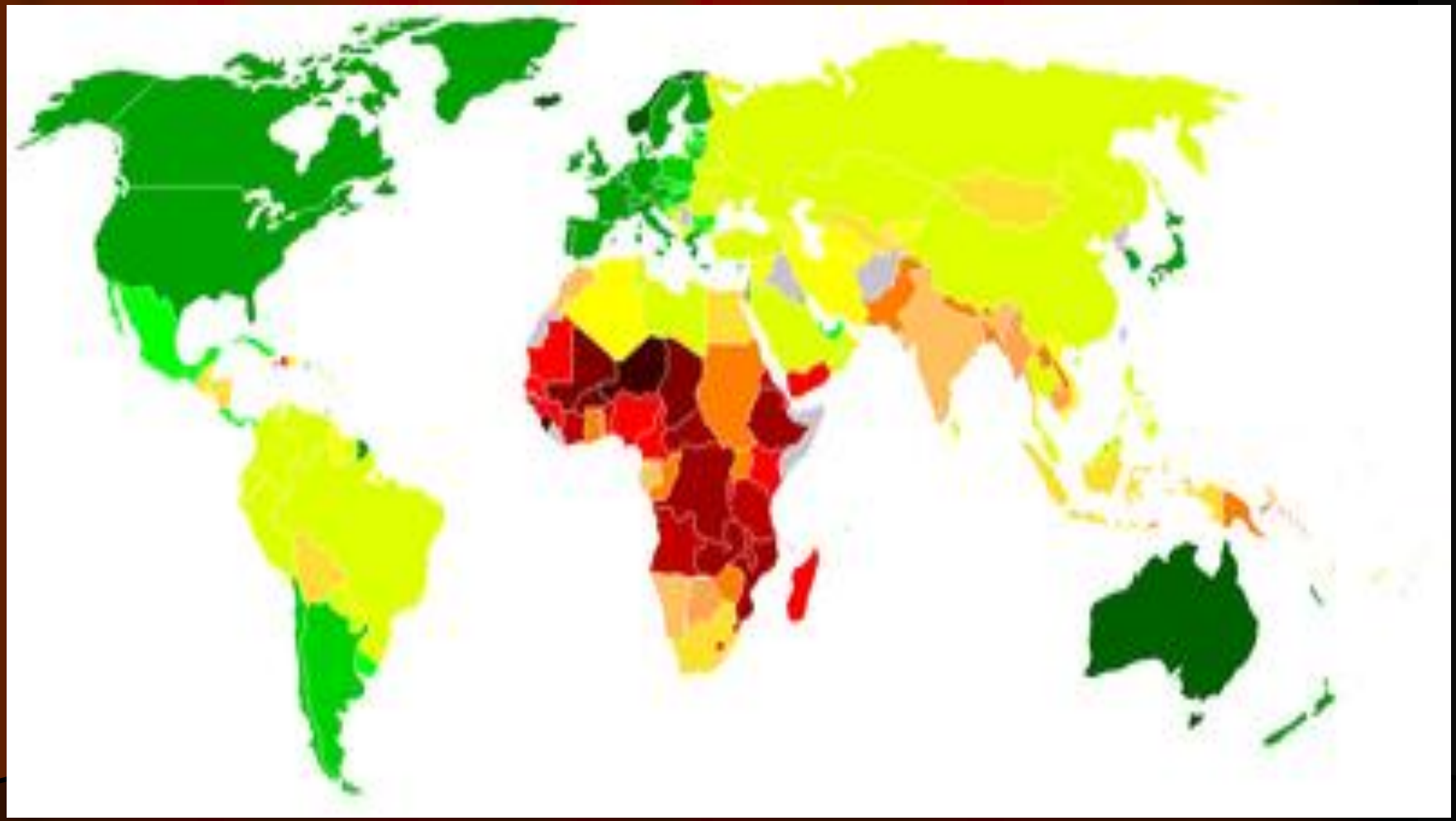

Lennart Nordenfelt (az egészség és életminőség összefüggései)

- Az életminőség lényegében a boldogsággal azonos
- Hétköznapi értelemben az élettel való elégedettség, illetve elégedetlenség mértéke

AZ ÉLETMINŐSÉG MEGJELENÉSE A POLITIKAI GODOLKODÁSBAN

- **Johnson amerikai elnök 1964-es elnöki kampányában a Great Society program:**

  „Céljaink elérését nem mérhetjük bankszámlánk nagyságával, csak az emberek életminőségének javulásával”

- Mennyiségi jólét **welfare**
- Immateriális dimenziókban megvalósuló jóllét - **well-being**

ÉLETMINŐSÉG ÉS TUDOMÁNYTERÜLETEK

- SZOCIOLÓGIA
- GAZDASÁGTAN
- PSZICHOLÓGIA
- EGÉSZSÉGTUDOMÁNY

Kapcsolatok a holisztikusan értelmezett természetes erőforrások és gazdasági fenntarthatóság alapvető gondolataival

KUTATÁSI MODELLEK

- **A skandináv modell** - *fókuszban az erőforrások, tényezők életminőséget alakító szerepe*
- **Ide kapcsolható az általunk holisztikusan értelmezett természetes erőforrások és gazdasági fenntarthatóság kérdésköre**
- **Az amerikai modell** *a szubjektív érzékelés és az értékelés folyamatai*

Allart életminőség modellje

- **Allart a szükségleteket hierarchikus rendben ábrázolja**
- **Maslowal ellentétben a magasabb szinten elhelyezkedő szükségletek kielégülését nem teszi függővé az alacsonyabb fokon álló szükséglet kielégülésének bekövetkeztétől**
- **Allert *having–loving–being* tagozódású modellje mindhárom szinten képes kezelni a jólét objektív és szubjektív megélésének árnyalatait**

Allert életminőség modellje

	Objektív indikátorok	Szubjektív indikátorok
HAVING Materiális és nem személyes szükségletek	1. Az életszínvonal és a környezeti körülmények objektív mérése	4. Szubjektív érzések: az életkörülményekkel való elégedettség – elégedetlenség
LOVING Szociális szükségletek	2. A másokhoz fűződő kapcsolatok objektív mérése	5. Kapcsolatokkal való elégedettség – elégedetlenség
BEING A személyes fejlődés szükségletei	3. A társadalomhoz és a természethez fűződő viszony objektív mérése	6.Az elidegenedés vagy a személyes kiteljesedés szubjektív érzése

Az életminőség inputjai és outputjai

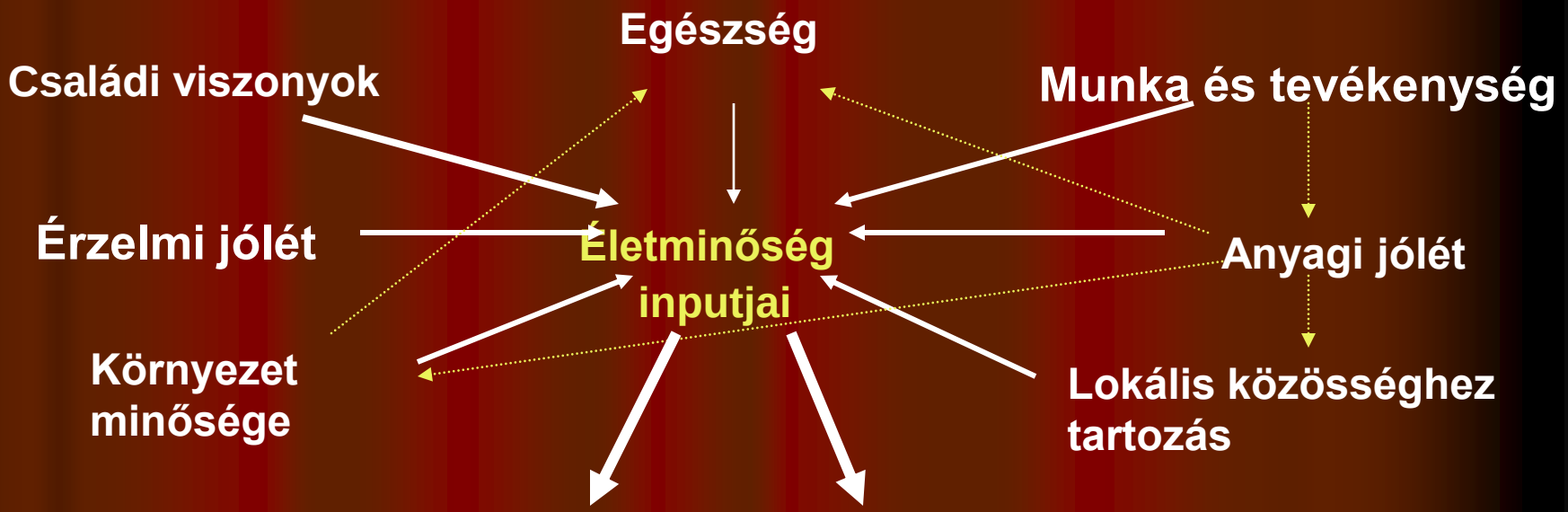

Várható boldog évek: Happy life-Expectancy (HLE), Happy Life Years (HLY), Happiness – Adjusted Life Years (HALY's)

Élettel való elégedettség indexe: Life Satisfaction

Egyenlőtlenséggel korrigált boldogság: Inequality – Adjusted Happiness - IAH

ÉLETMINŐSÉG MUTATÓK

- **ANN BOWLING:**

MEASSURING HEALTH

Leggyakrabban használatos az ENSZ által 2- 3 évenként megjelentetett:

Human Development Index -HDI

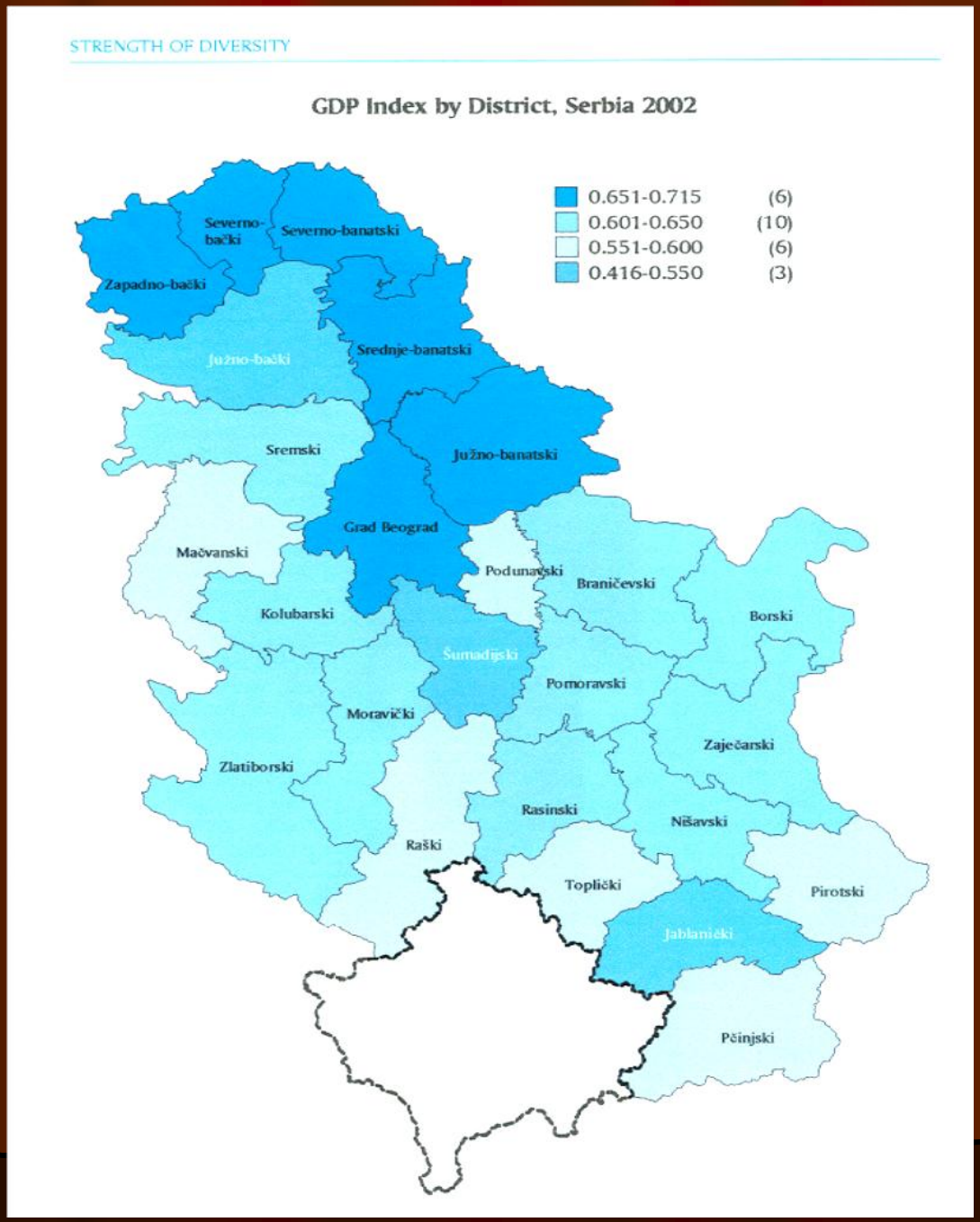

GDP index legmagasabb:

Beograd
Banát
Édszak-Bácska

Ez nem egyezik az életminőséggel!

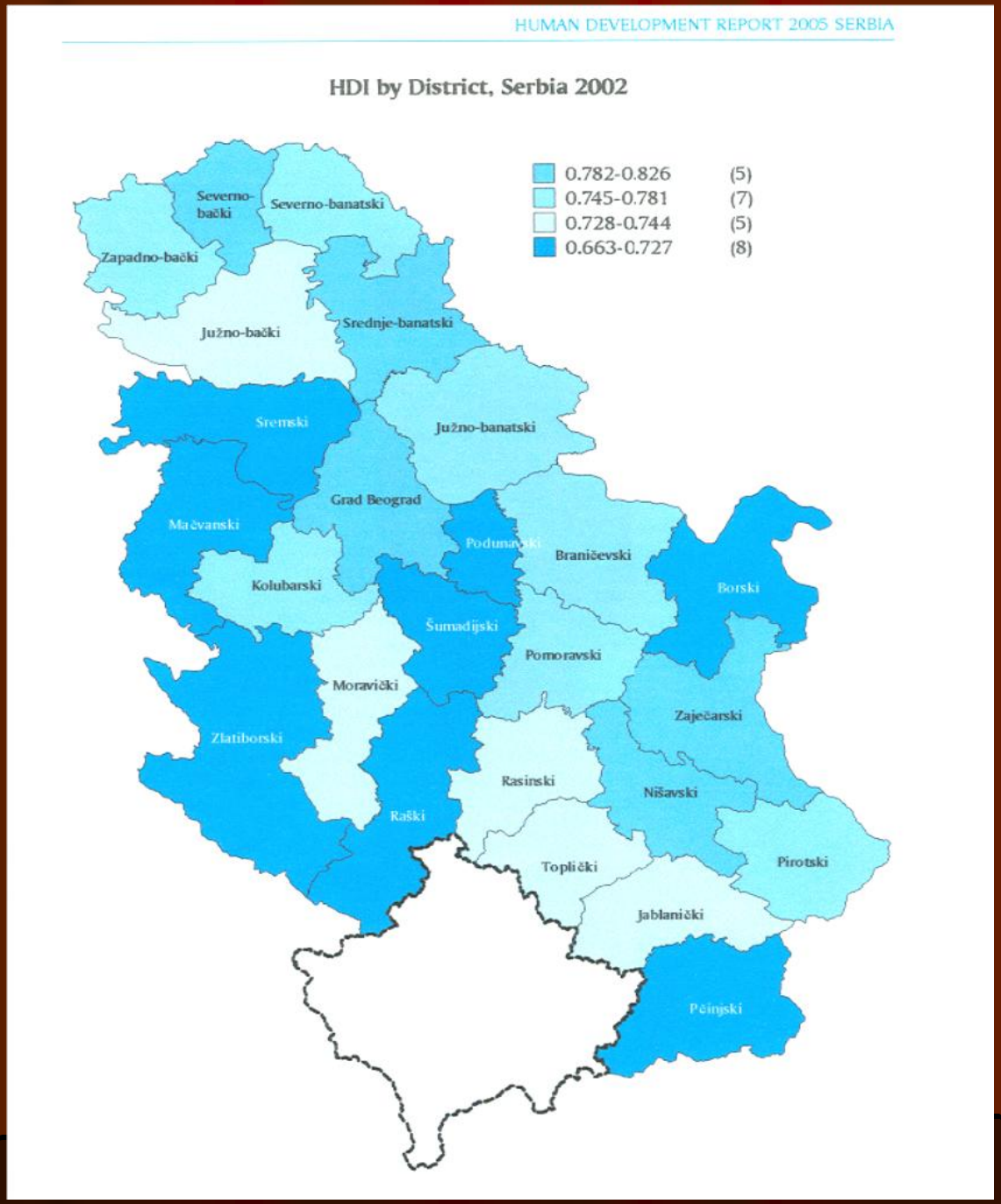

HDI index legmagasabb értékei:

Beográd,

Észak-Bácska,

Közép Bánát, Zaječari és Niš körzetek

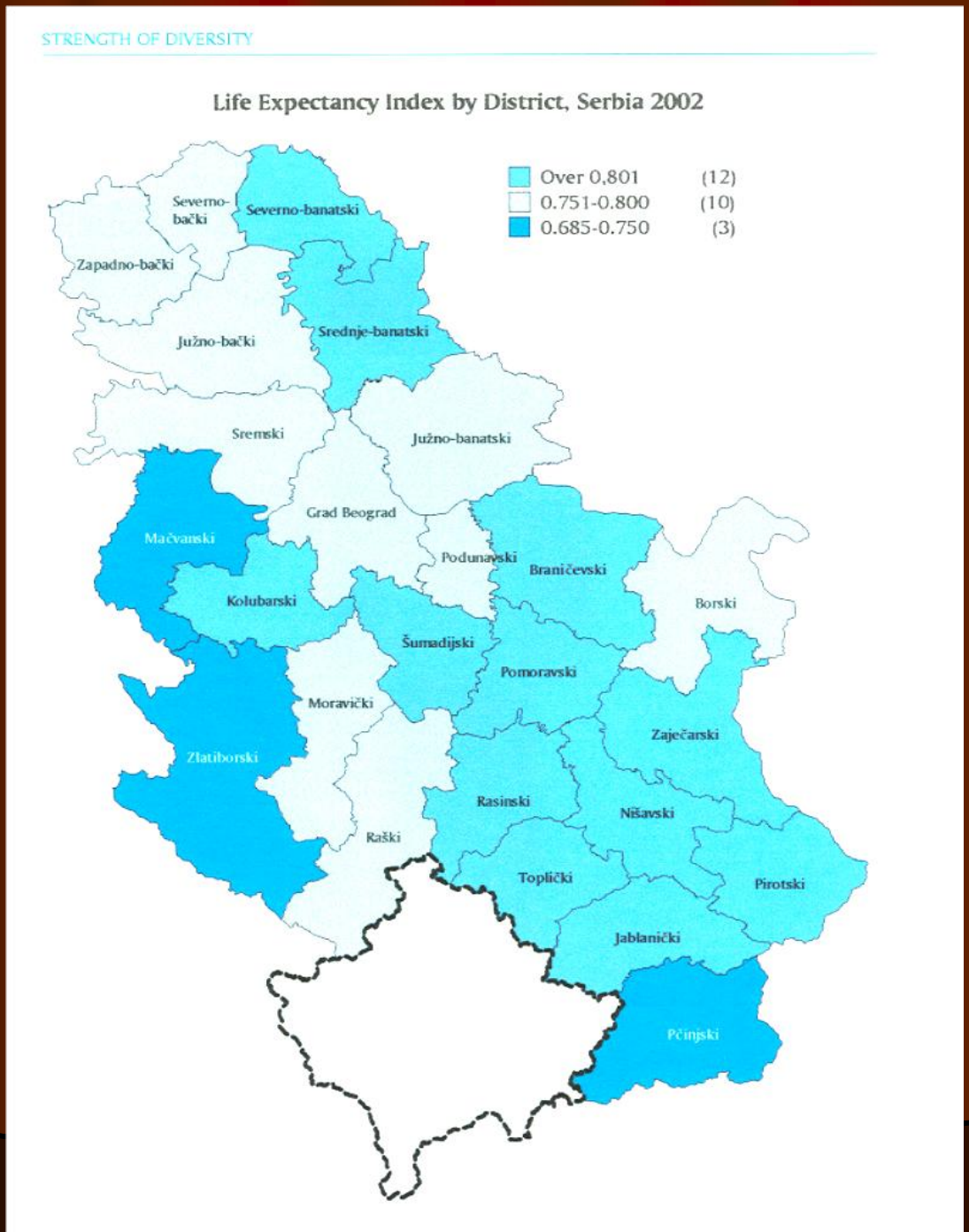

A várt élettartam leghosszabb a kevésbé szennyezett tájakon:

Bánát, délkelet Szerbia

HDI 1999. és 2002. Szerbiában

	Írástudás és képzettség index	Várható élettartam index	GDP index	HDI
1999	0,850	0,773	0,563	0,729
2002	0,885	0,780	0,651	0,772
Változás %	4	1	16	6

Az indexek áttekintése körzetek szerint

Körzetek	Indexek			
	Írástudás és képzettség	Várható élettartam	GDP	HDI
Belgrád	0.984	0.782	0.711	0.826
Vajdasági körzetek				
Észak Bácska	*0.892*	*0.796*	*0.676*	*0.788*
Közép Bánát	0.863	0.826	0.656	0.782
Észak Bánát	0.831	0.815	0.677	0.774
Dél Bánát	0.840	0.800	0.682	0.774
Nyugat Bácska	*0.827*	*0.782*	*0.696*	*0.769*
Dél Bácska	0.931	0.756	0.525	0.737
Szerémség	0.802	0.751	0.615	0.723

Lakossági fogyasztás szerkezete 2003 Szerbiában

Teljes fogyasztás	100,00 %
Szociális és egyéb juttatások	7,89
Kiadások	92,11
Élelemre	31,03
Alkoholra, dohányra	6,21
Ruházat és lábbeli	5,05
Lakás, víz, áram, gáz, egyéb tüzelő	18,66
Lakberendezés és karbantartás	4,18
Egészségügyi kiadások	2,43
Szállítás	9,43
Kommunikáció	3,65
Rekreáció, kultúra	3,19
Oktatás	1,22
Éttermi és hotelszolgáltatások	3,02

2. ábra: Az EFK egészségmodelljének rajzos illusztrációja

Köszönöm a figyelmet!